

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 3P/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223204424
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1223204424.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II sudkyňou Mgr. Katarínou Škultétyovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. T.Ö., Q. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa matky: U. T., Q. XX.XX.XXXX, U. U.-R., a otca: neuvedený, bytom o návrhu navrhovateľky: U. T., Q. XX.XX.XXXX, W. U. Š.P. XX, U., na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloleté dieťa: S. T., Q. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, starej matky: U. T., Q. XX.XX.XXXX, W. U. Š. XX, U.a.

II. Navrhovateľka, stará matka maloletej je o p r á v n e n á a p o v i n n á sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jej majetok má iba v bežných veciach.

III. Matka, U. T., Q. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neploleté, nezaopatrované dieťa, mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Mestského súdu Bratislava II, sp. zn. 3P/11/2023 - 18 zo dňa 27.06.2023 a to s účinnosťou od právoplatnosti výroku I. a II. tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.11.2023, sa navrhovateľka domáhala zverenia svojej vnučky, maloletej S. T., Q. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletá“) do jej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Návrh odôvodnila stará matka tým, že matka sa o dcéru dlhodobo nestará. Neživí ju, nezaujíma sa o jej život, školu ani zdravotný stav. Nepracuje a ani nemá záujem sa zamestnať. Je dlhodobo závislá na drogách a alkohole. Má priateľa, ktorý ju v závislosti podporuje. Matka je momentálne bezdomovec a s dcérou v jednej domácnosti nežije. Všetky potrebné veci ako stravu, oblečenie, školskú dochádzku, zdravotnú starostlivosť zabezpečuje navrhovateľka. V minulosti si matka nasťahovala do bytu priateľa a spolu sa oddávali konzumácii drog a alkoholu. Maloletá bola svedkom užívania drog, neustálych bitiek a násillia. V stavoch amoku bola fyzicky napádaná svojou matkou. Nemala vytvorené podmienky na zdravý vývoj. Bola dlhodobo v strese a strachu. V máji 2023 preto navrhovateľka spolu s jej manželom, starým otcom maloletej za asistencie polície matku aj s priateľom z bytu ako jeho vlastníci vyhodili. Považovali za neprípustné, aby akékoľvek dieťa žilo v takýchto podmienkach a bolo svedkom takýchto udalostí. Odvtedy býva maloletá v trojizbovom byte, v ktorom

žila s matkou, stará matka. Starý otec zostal bývať v byte, kde do toho času žili starí rodičia spoločne. Finančne sa tiež podieľa na zabezpečovaní potrieb maloletej ako aj prácach v domácnosti. Stará matka poukázala v návrhu aj na to, že maloletá mala zanedbané lekárske prehliadky, ktoré matka dlhodobo maloletej nezabezpečovala, vrátane stomatologických. S vnučkou absolvovala tiež ortopedické, ako aj psychologické a psychiatrické vyšetrenia. Záleží jej na tom, aby napriek prežitým traumám vyrastala maloletá normálne, preto požiadala súd o zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Matka maloletej sa napriek výzve súdu k návrhu starej matky nevyjadrila.

3. Kolízny opatrovník navrhol návrhu starej matky vyhovieť a zveriť maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Matke navrhol určiť výživné v sume 30% zo sumy životného minima mesačne.

4. Súd vec prejednal a rozhodol v zmysle § 180 Civilného sporového poriadku, v neprítomnosti matky maloletej, ktorá bola na pojednávanie predvolaná z adresy trvalého pobytu. Zásielka s predvolaním na pojednávanie jej bola doručená dňa 04.03.2024. Neprítomnosť na pojednávaní matka neospravedlnila. Návrh na začatie konania bol matke doručený na adresu trvalého pobytu a tiež postupom podľa ustanovenia § 116 Civilného mimosporového poriadku, zverejnením na úradnej tabuli súdu od dňa 28.12.2023 do dňa 12.1.2024.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie rodným listom maloletej, výsluchom navrhovateľky, výsluchom svedka, manžela navrhovateľky, pohovorom s maloletou, správou zo šetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľky, lustráciou v Sociálnej poisťovni, obsahom pripojeného spisu sp. zn. 3P/11/2023, v ktorom konaní bolo dňa 27.06.2023 nariadené neodkladné opatrenie sp. zn. 3P/11/2023-18, na základe čoho súd zistil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie.

6. Maloletá S. mala v čase rozhodovania takmer 16 rokov. Narodila sa matke Barbore Vöröšovej, otec v rodnom liste nie je uvedený. Maloletá je zdravá. V dôsledku prežitej traumy popísanej maloletou aj v rámci pohovoru, dňa 04.03.2023, prostredníctvom ktorého súd zisťoval postupom podľa § 38 Civilného sporového poriadku názor maloletej, má ťažkosti v prežívaní, pre ktoré je sledovaná psychiatrom a navštevuje tiež psychológa. Maloletá v pohovore vyslovila súhlas s osobnou starostlivosťou starej matky, vzťah so starými rodičmi označila za veľmi dobrý. Obidvoch opísala ako starostlivých so záujmom o jej potreby. V domácnosti žije toho času so starou matkou, starý otec ich však podporuje, navštevuje na dennej báze. Vzťah maloletej s matkou sa javí ako ambivalentný, matku má rada svojim spôsobom, odmieta však s ňou žiť. Na spolužitie má veľmi negatívne a traumatizujúce spomienky. V starostlivosti starej mamy, resp. starých rodičov sa maloletá fakticky nachádza od mája 2023, kedy starí rodičia odhalili maloletú ohrozujúce správanie matky a zanedbávanie starostlivosti o maloletú z jej strany. Následne súd na návrh starej matky neodkladným opatrením, nariadeným uznesením sp. zn. 3P/11/2023-18 zo dňa 27.06.2023, právoplatným dňa 04.08.2023 zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti a matke maloletej uložil povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vypočítaného podľa zákona o životnom minime, platného a účinného ku dňu splatnosti výživného, ktoré je povinná platiť mesačne, počnúc dňom 01.07.2023, a to vždy najneskôr do 15. dňa v mesiaci vopred účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava.

7. Ako ďalej vyplynulo zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 27.06.2022 (pripojená spis sp. zn. 3P/11/2023), aktualizovanej vyjadrením kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 04.03.2024, rodinu maloletej eviduje oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2020. Podľa záverov kolízneho opatrovníka má stará matka vytvorené vhodné bytové a finančné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú. V súčasnosti býva maloletá s navrhovateľkou v trojizbovom byte, vo vlastníctve navrhovateľky a jej manžela na adrese U. X, U.. Maloletá má vlastnú izbu, zariadenú podľa jej aktuálnych potrieb. Podľa výpovede starej matky, matka sa o maloletú síce zaujíma, navštevuje ju asi dvakrát do týždňa, nemá však vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú. Dlhodobo žije neusporiadaným životom. Nepracuje, užíva drogy, žije naďalej s priateľom, ktorý matke a maloletej spôsoboval problémy. Ten má byť tiež závislý od drog, drogy má aj predávať. Matka mala aktuálne nastúpiť na ambulantnú protidrogovú liečbu, kde mala byť podľa starej matky zatiaľ asi jedenkrát. Manžel navrhovateľky, starý otec maloletej s jej návrhom v celom rozsahu súhlasil. Maloletú podporuje po všetkých stránkach. Majú veľmi dobrý vzťah. Obaja starí rodičia sú starobní dôchodcovia. Navrhovateľka poberá starobný dôchodok vo výške cca 642 eur mesačne, jej manžel 800 eur mesačne.

8. Podľa ustanovenia § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa

takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Podľa ustanovenia § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

10. Podľa ustanovenia § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

11. Podľa ustanovenia § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

12. Podľa ustanovenia § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

13. Podľa ustanovenia § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

14. Podľa ustanovenia § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

15. Podľa ustanovenia § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

16. Podľa ustanovenia § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

17. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa ustanovenia § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Súd vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach a vo veci dospel k záveru, že v danom prípade je bez akýchkoľvek pochybností v najlepšom záujme maloletej Laury jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko matka maloletej nemá vytvorené riadne podmienky pre starostlivosť o maloletú a starostlivosť o maloletú dlhodobo zanedbávala. Jej neusporiadaný spôsob života je nezlučiteľný s výchovou maloletého dieťaťa. Navrhovateľka prevzala osobnú starostlivosť o maloletú v máji 2023, odvtedy ju so súhlasom a za pomoci manžela, starého otca maloletej zabezpečuje podľa výsledkov šetrení kolízneho opatrovníka na požadovanej úrovni. Navrhovateľka je na výkon náhradnej osobnej starostlivosti plne spôsobilá, k maloletej má vytvorený silný citový vzťah, pričom maloletá má u navrhovateľky zabezpečené tiež vhodné bytové a sociálne podmienky. Maloletá ako vyplynulo z jej v konaní zisteného názoru, má vytvorené silné citové väzby k navrhovateľke, dôveruje jej a želá si, aby bola aj naďalej v jej osobnej starostlivosti. Súd v zmysle ustanovenia § 45 ods. 2 Zákona o rodine uprednostnil pri zverení do náhradnej starostlivosti príbuznú maloletej, starú matku pred inou formou náhradnej výchovy maloletej, ktorá ako vyplynulo z vykonaného dokazovania spĺňa zákonom stanovené predpoklady.

22. Pokiaľ ide o výživné, u matky maloletej nebolo preukázané, že by jej pomery odôvodňovali určiť výživné vo väčšom rozsahu ako vo výške 30% zo životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a zaviazal matku prispievať na výživu maloletej v zákonom stanovenej vyššie uvedenej minimálnej sume.

23. Poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania a na základe nich zistený skutočný stav vecí, dospel súd k záveru, že je v záujme maloletej, aby vyrastala v prostredí, v ktorom bude mať stabilné rodinné zázemie a dostatok podnetov, ktoré budú prispievať k všestrannému rozvoju jej osobnosti. Súd preto návrhu navrhovateľky, starej matky maloletej v celom rozsahu vyhovel.

24. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového konania (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).